

D E C I Z I E

12 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Celenco Ion împotriva
Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău cu privire la recunoașterea valabilității
contractului de vânzare-cumpărare și recunoașterea dreptului de proprietate,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2014, prin care a fost
respinsă cererea Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău cu privire la repunerea
apelului în termen și restituită cererea de apel depusă de către Inspectoratului Fiscal de
Stat mun. Chișinău ca fiind depusă în afara termenului legal,

c o n s t a t ă

La 25 februarie 2013, Celenco Ion a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău cu privire la recunoașterea
valabilității contractului de vânzare-cumpărare și recunoașterea dreptului de proprietate.

În motivarea acțiunii a indicat că începând cu anul 2002, împreună cu familia sa
locuiește în apartamentul 10 din str. Pietrarilor 2 mun. Chișinău, însă inițial închiria
acest apartament de la Berco Vasiliu, achitând câte 450 lei lunar.

Menționează că la momentul acordării apartamentului în locațiune proprietarul
acestuia locuia peste hotarele țării de unde venea aproximativ o dată în an pentru a primi
plățile pentru locațiune.

La sfârșitul anului 2003, împreună cu Berco Vasiliu au convenit asupra vânzării
apartamentului la prețul de 20 000 dolari SUA, costul acestuia fiind achitat în două rate,
prima rată în mărime de 10 000 dolari SUA a fost achitată în decembrie 2003, iar a
doua rată a fost achitată în luna ianuarie 2004.

Susține că, la data de 12 ianuarie 2004, a încheiat cu Berco Vasiliu și un contract
de vânzare-cumpărare, însă au convenit că autentificarea notarială a acestuia v-a avea
loc pe parcursul anului 2004, la următoarea vizită a proprietarului.

Afirmă că în anul 2005, a aflat despre decesul lui Berco Vasiliu, însă dînsu
împreună cu familia sa au continuat să locuiască și până în prezent locuiesc în
apartamentul nr.10 din str. Pietrarilor 2 mun. Chișinău, suportă cheltuielile de întreținere
a apartamentului și se consideră proprietarul a apartamentului.

Mai invocă că în perioada anilor 2005-2013, nu a pretins nimeni la apartamentul nominalizat, motiv pentru care este nevoit să se adreseze cu cererea pentru recunoașterea dreptului său de proprietate.

Solicită recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare încheiat cu Berco Vasiliu la 12 ianuarie 2004 și recunoașterea dreptului său de proprietate asupra apartamentului nr. 10 str. Pietrarilor 2 mun. Chișinău.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 12 aprilie 2013, acțiunea a fost admisă integral, fiind recunoscută valabilitatea contractului de vânzare-cumpărare fără număr din 12 ianuarie 2004, încheiat între Celenco Ion și Berco Vasiliu și recunoscut dreptul de proprietate a lui Celenco Ion asupra apartamentului nr.10 str. Pietrarilor 2 mun. Chișinău.

La 27 septembrie 2013, Inspectoratul Fiscal de Stat Centru a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe solicitând admiterea apelului casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată. Totodată apelantul a solicitat repunerea în termen a apelului.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2014, a fost respinsă cererea Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău cu privire la repunerea în termen a apelului și restituită cererea de apel Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău cu toate documentele anexate, ca fiind depusă tardiv.

La 04 februarie 2014, Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel, cu restituirea pricinii în instanța de apel pentru examinarea apelului în fond.

În motivarea recursului a invocat că prima instanță a aplicat și interpretat eronat normele dreptului material și procedural, fapt ce a dus la pronunțarea unei încheieri ilegale și neîntemeiate. Mai mult ca atât, invocă că cauza a fost examinată în lipsa sa, fapt prin care i-au fost încălcate drepturile la un proces echitabil, fiind lipsit de dreptul de a-și expune poziția în ședința de judecată.

Susține că, la ședința de judecată a primei instanțe din 12 aprilie 2013, a fost în imposibilitate de a se prezenta, însă a depus o cerere prin care a solicitat amânarea examinării cauzei pe motiv că era antrenat în altă ședință de judecată în cadrul Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, însă instanța nu s-a expus asupra cererii de amânare și a examinat cauza în lipsa sa, lipsindu-l astfel de posibilitatea de a-și expune poziția pe marginea litigiului în speță și încălcându-i dreptul la un proces echitabil.

Totodată susține că în cadrul examinării cauzei în fond, prima instanță a încălcat și normele dreptului material, deoarece acest litigiu avînd un caracter patrimonial urma a fi examinat în procedura generală, cu achitarea taxei de stat reieșind din valoarea acțiunii, însă în materialele cauzei lipsește atât dovada achitării taxei de stat cît și cererea privind scutirea de la achitarea taxei de stat.

De asemenea indică că de către prima instanță au fost încălcate și prevederile art. 236 al. (4) CPC și art. 100 al. (1) CPC, iar la adresările sale privind acordarea informației despre derularea pricinii în cauză, nu a primit nici un răspuns, iar materialele cauzei nu conțin careva date ce ar confirma faptul că lui i-au fost comunicată cererea de chemare în judecată sau dispozitivul hotărârii.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 04 februarie 2014, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

La caz se constată că prin încheierea din 21 ianuarie 2014, Curtea de Apel Chișinău a dispus respingerea cererii Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău cu privire la repunerea în termen a cererii de apel, restituindu-i celei din urmă cererea de apel cu toate documentele anexate, întemeindu-și concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Instanța de recurs reține că concluziile instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău în afara termenului legal și refuzul repunerii în termen a apelului sunt justificate.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă actele cauzei, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 12 aprilie 2013, prin care a fost admisă acțiunea înaintată de Celenco Ion împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău cu privire la recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare și recunoașterea dreptului de proprietate, a fost emis și pronunțat la 12 aprilie 2013.

Tot actele cauzei atestă că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 12 aprilie 2013, a fost emis și pronunțat în lipsa Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău, însă în aceeași zi la data de 12 aprilie 2013, în adresa acestuia a fost expediată hotărâre primei instanțe din 12 aprilie 2013, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f.d. 87).

Cu toate acestea însă, cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe din 12 aprilie 2013, a fost depusă de către Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău doar la data de 27 septembrie 2013, respectiv cu încălcarea esențială a termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC.

Instanța de recurs reține ca lipsită de suport susținerea recurentului referitor la faptul că hotărârea primei instanțe a fost pronunțată în lipsa reprezentantului Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău, astfel a luat cunoștință cu aceasta ulterior, din care motive considerând că apelul nu este tardiv.

Aceasta deoarece, după cum a fost menționat mai sus, termenul de 30 zile acordat pentru contestarea hotărârii, conform prevederilor art. 362 CPC, începe să curgă din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, iar alte excepții legislația nu prevede.

Mai mult, din materialele cauzei rezultă că Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău, a fost înștiințat despre locul, data și ora examinării cauzei, care a avut loc la

12 aprilie 2013, fapt confirmat prin cererea scrisă de ultimul, prin care acesta a solicitat amânarea examinării cauzei pentru o altă dată, din motivul participării la o altă ședință de judecată, stabilită anterior (f.d. 37).

Însă, din conținutul procesului-verbal a ședinței de judecată din 12 aprilie 2013, rezultă că instanța, considerînd posibilă examinarea cauzei în lipsa reprezentantului Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău, a respins cererea acesteia cu privire la amânarea examinării cauzei pentru o altă dată (f.d. 82-83).

Sub acest aspect argumentul recurentului precum că nu a avut la cunoștință despre hotărîrea pronunțată pe cauza dată nu poate fi reținut de către instanța de recurs, or ultimul a cunoscut despre examinarea litigiului în instanța de judecată, însă nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Or, potrivit și jurisprudenței CEDO, cu valoare de principiu (cauza Ghirea contra Moldovei (Hotărîrea CEDO din 26 iunie 2012)), recurentul aveau obligația de a urmări desfășurarea procesului în care este implicat ca parte

De asemenea, nu poate fi reținute nici argumentele recurentului, precum că instanța nu a respectat nici prevederile art. 236 alin. (4) CPC și nu a remis copia hotărîrii motivate în termen de 5 zile, așa precum prevede legea, deoarece din materialele cauzei rezultă că copia dispozitivului a hotărîrii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 12 aprilie 2013, a fost expediată în adresa Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău la 12 aprilie 2013 (f. d. 87).

Este de remarcat că instanța de apel, prin prisma dispozițiilor art. 116 CPC, care prevede că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță, corect a respins cererea cu privire la repunerea apelului în termen.

Aceasta deoarece Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău, odată cu depunerea apelului împotriva hotărîrii primei instanțe nu a făcut, prin probe incontestabile, dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege, or afirmarea recurentului precum că nu a primit nici copia cererii de chemare în judecată și nici dispozitivul hotărîrii primei instanțe este unul declarativ și nu poate fi reținut de către instanța de recurs ca temei justificativ de repunere în termen de declarare a apelului.

Cu atît mai mul că recurentul nu a făcut dovada motivului care a stat la imposibilitatea realizării dreptului său de a face cunoștință cu materialele dosarului și de a îndeplini actele procedurale în termenii prevăzuți de lege, fapt, însă, ignorat de aceasta, ce a generat omiterea neîntemeiată a termenului prescris la depunere a apelului.

Prin urmare, instanța de recurs consideră ca fundamentată soluția instanței de apel cu privire la respingerea cererii de repunere în termenul de declarare a apelului.

În astfel de circumstanțe, nu s-au stabilit încălcări a normelor procesuale la emiterea încheierii, prin urmare, nefiind lezat nici dreptul recurentului la un proces echitabil, garantat de art. 6§1 al CEDO

Față de cele ce preced și avînd în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Celenco Ion împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău cu privire la recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Nicolae Clima

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva